

Co řekl Putin v rozhovoru pro Xinhua

 putin-today.ru/archives/207211

15 мая 2024 г.

© RIA Novosti / POOL

V předvečer své státní návštěvy Číny poskytl Vladimir Putin písemný rozhovor čínské tiskové agentuře Xinhua.

Otázka: Loni v březnu si prezident Si Ťin-pching vybral Rusko pro svou první zahraniční návštěvu poté, co byl znovu zvolen prezidentem Čínské lidové republiky. Letos, po znovuzvolení prezidentem Ruské federace, jste si jako zemi pro svou první zahraniční návštěvu zase vybral Čínu. Všimli jsme si, že za posledních deset let s vámi prezident Si Ťin-pching uspořádal více než 40 setkání na různých bilaterálních a multilaterálních platformách. Letos uplyne 75 let od navázání diplomatických vztahů mezi Čínou a Ruskem. Jak hodnotíte své kontakty s čínským prezidentem Si Ťin-pchingem? Jaká jsou vaše očekávání od nadcházející návštěvy Číny? Jaké jsou vaše prognózy ohledně dalšího vývoje čínsko-ruských vztahů?

Vladimir Putin: Jsem rád, že mám příležitost oslovit mnohamilionové publikum jedné z předních a nejuznávanějších zpravodajských agentur světa – Xinhua – a podělit se o svou vizi vyhlídek rusko-čínského partnerství. Rád bych zdůraznil, že vždy byla a zůstává založena na principech rovnosti a důvěry, vzájemného respektu k suverenitě a ohledu na zájmy toho druhého a zvláště, významnou roli v rozvoji našich vztahů sehrály moudré a daleké prozíraví politici a státníci, jako je předseda Čínské lidové republiky Si Ťin-pching.

Poprvé jsme se s ním setkali v březnu 2010 a od té doby se pravidelně vídáme a voláme si. Má respektující, přátelský, otevřený a zároveň obchodní styl komunikace. Každé naše setkání je nejen

komunikací mezi dlouholetými přáteli, která je důležitá také pro každého člověka, ale také plodnou výměnou názorů na nejpálčivější otázky bilaterální i mezinárodní agendy.

S vřelostí vzpomínám na státní návštěvu prezidenta Si Ťin-pchinga v Rusku v březnu loňského roku, bezprostředně po jeho znovuzvolení předsedou Čínské lidové republiky. Stejně jako v roce 2013 se naše země stala první, kterou jako hlava čínského státu navštívil. Strávili jsme spolu téměř pět hodin povídáním jeden na jednoho a druhý den jsme se zúčastnili bohatého a poučného oficiálního programu.

Byla to bezprecedentně vysoká úroveň strategického partnerství mezi našimi zeměmi, která určila mou volbu Číny jako prvního státu, který po oficiálním nástupu do úřadu prezidenta Ruské federace navštívím.

Opakovaně poznamenal, že naše národy jsou spojeny dlouhými a silnými tradicemi přátelství a spolupráce. A to je jeden z nejdůležitějších základů bilaterálních vztahů. Během druhé světové války bojovali sovětští a čínští vojáci bok po boku proti japonskému militarismu. Pamatujeme si a velmi oceňujeme příspěvek čínského lidu ke společnému vítězství. Byla to Čína, která přitlačila velké síly japonských militaristů a umožnila tak Sovětskému svazu soustředit své úsilí na porážku nacismu v Evropě. A samozřejmě jsme vděčni našim čínským přátelům za jejich pečlivý přístup k válečným památníkům, k památce sovětských občanů, kteří bojovali za osvobození Číny, napomáhali revolučnímu boji čínského lidu, jejich spravedlivé bitvě proti okupantům. Rusko-čínské vztahy dnes dosáhly nejvyšší úrovně v historii a navzdory složité situaci ve světě se nadále posilují.

Tento rok je pro naše země výjimečný. 1. října uplyne 75 let od založení Čínské lidové republiky. Země se blíží k tomuto významnému historickému datu s vynikajícími úspěchy, které nás těší jako dlouholeté a spolehlivé, časem prověřené přátele.

SSSR jako první uznal ČLR druhý den její existence. Začátkem října tedy oslavíme 75. výročí navázání diplomatických styků.

Naše země prošly tři čtvrtě století dlouhou a někdy obtížnou cestou. Plně jsme zohlednili historické zkušenosti našich vztahů v různých fázích jejich vývoje. Dnes víme, jak silný impuls pro všestranný rychlý rozvoj pochází z kombinace komplementárních výhod.

Je důležité, aby moderní rusko-čínské vazby byly nezávislé na ideologii a politických podmínkách. Jejich mnohostranný rozvoj je vědomou strategickou volbou založenou na široké shodě základních národních zájmů, hluboké vzájemné důvěře, silné veřejné podpoře a upřímném přátelství národů obou zemí. Hovoříme o společném úsilí o posílení suverenity, ochranu územní celistvosti a bezpečnosti. A v širším slova smyslu - o podpoře rozvoje a prosperity Ruska a Číny zvyšováním rovné, vzájemně prospěšné spolupráce v ekonomické a humanitární sféře, o posílení koordinace zahraniční politiky v zájmu budování spravedlivého multipolárního světového řádu. To vše předurčuje úspěšnou budoucnost našeho komplexního a strategického partnerství v nové době.

Otázka: V současné době se praktická obchodní a ekonomická spolupráce mezi Čínou a Ruskem neustále rozvíjí. V loňském roce země překročily s předstihem cíl obchodního obratu ve výši 200 miliard dolarů, který společně stanovili čínský prezident Si Ťin-pching a vy. Jaké jsou podle vás nové specifické rysy a body růstu praktické obchodní a hospodářské spolupráce mezi Čínou a Ruskem? V jakých oblastech může čínsko-ruská obchodní a hospodářská spolupráce v budoucnu dosáhnout ještě větších průlomů?

V. Putin: Obchodní a ekonomické vztahy mezi našimi zeměmi se rozvíjejí rychlým tempem a prokazují stabilní imunitu vůči vnějším výzvám a krizovým jevům. Za posledních 5 let se nám podařilo zdvojnásobit rusko-čínský obchodní obrat: jestliže v roce 2019 činil 111 miliard dolarů, pak loni již 227,8 miliard dolarů. Navíc více než 90 procent vypořádání mezi našimi společnostmi probíhá v národních měnách. Proto by bylo správnější říci, že dvoustranný

obchod nyní činí asi 20 bilionů rublů, tedy téměř 1,6 bilionu jüanů. Čína je naším hlavním obchodním partnerem již 13 let a Rusko se v roce 2023 okamžitě vyšvihlo na 4. místo v žebříčku obchodních protistran ČLR.

Naše země se již dlouho vědomě rozhodovaly ve prospěch rovných a vzájemně výhodných ekonomických vazeb. Systematicky a důsledně rozvíjíme strategickou spolupráci v energetice, kde pracujeme na nových rozsáhlých projektech. Dobrá dynamika je pozorována v dodávkách ruských zemědělských produktů na čínský trh, probíhají iniciativy v investiční a výrobní sféře, přepravní a logistické koridory mezi našimi zeměmi fungují stabilně a nabývají na síle. Takové výsledky na pozadí globálních turbulencí a ekonomických turbulencí na Západě opět potvrzují, že suverénní kurs, který jsme zvolili, prosazování národních zájmů, je strategicky správný.

Co se týče našich plánů, pokusíme se navázat užší spolupráci v oblasti průmyslu a špičkových technologií, kosmické a mírové jaderné energetiky, umělé inteligence, obnovitelných zdrojů energie a dalších inovativních sektorů. Samozřejmě budeme i nadále pracovat na zajištění příznivých právních a organizačních podmínek k tomu a na rozvoji dopravní a finanční infrastruktury. Jsem přesvědčen o skvělých vyhlídkách rusko-čínských hospodářských vztahů.

Otázka: Čínsko-ruské přátelství se předávalo z generace na generaci a kultury obou zemí jsou hluboce propojeny. V letošním a příštím roce se v souladu s dohodami dosaženými prezidentem Si Ťin-pchingem a vámi budou konat léta kultury Číny a Ruska. Jakou roli podle vás hrají kulturní výměny v prohlubování spolupráce a přátelství mezi našimi zeměmi? Jak vy osobně rozumíte čínské kultuře a jaké s ní máte zkušenosti?

V. Putin: Nejednou jsem poznamenal a budu se opakovat: Rusko a Čína jsou spolu po staletí nerozlučně spjaty nejen společnou dlouhou hranicí, ale i úzkými kulturními a lidskými vazbami. V dávné minulosti se některé informace o Číně dostaly do naší země díky obchodníkům. Pak se objevily první ambasády, v Pekingu byla zorganizována ruská duchovní mise, která skutečně neocenitelně přispěla ke sběru a systematizaci znalostí o Číně. Již v 19. století se v Rusku začalo se studiem čínského jazyka, později vznikaly katedry na základě domácích univerzit a pracovalo se na sestavování slovníků.

Za vlády Kateřiny II přišlo čínské umění do módy. Tak byly interiéry Čínského sálu Kateřinského paláce - osobní komnaty císařovny - bohatě vyzdobeny lakovanými panely z Číny. Interiér byl bohužel během Velké vlastenecké války zcela ztracen, ale nyní je za účasti specialistů z Čínské lidové republiky restaurován.

V moderní ruské společnosti je také velký zájem o čínskou kulturu a umění. Čínštinu u nás studuje asi 90 tisíc studentů a školáků. Velký úspěch mají vždy zájezdy tvůrčích skupin a výstavy za účasti umělců z Číny. Se zrušením karanténních omezení dynamicky roste turistický ruch. Loni Čínu navštívilo více než 730 tisíc Rusů.

Vím, že v Číně se také snaží lépe poznat ruskou literaturu, umění a tradice. Naše slavné divadelní skupiny a hudebníci pravidelně vystupují v Číně, muzea pořádají své výstavy a ruské filmy se promítají na širokoúhlých obrazovkách. S velkým potěšením jsme připraveni nadále otevírat našim čínským přátelům celou rozmanitost historického, kreativního a kulturního dědictví mnohonárodnostního Ruska.

Právě za tímto účelem jsme se s prezidentem Čínské lidové republiky Si Ťin-pchingem rozhodli vyhlásit roky 2024 a 2025 „křížovými“ roky kultury mezi Ruskem a Čínou a načasovat tento rozsáhlý projekt tak, aby se kryl s oslavou 75. navázání diplomatických styků mezi našimi zeměmi. Program akcí slibuje, že

bude pestrý a bohatý. Již proběhla řada významných akcí. Například v Moskvě se poprvé široce slavil Nový rok podle lunárního kalendáře a v Pekingu a Si-anu se na festivalu „Rozloučení s ruskou zimou“ mohli čínští občané seznámit s zvyky našeho tradičního svátku Maslenica.

Rusko stejně jako Čína pevně stojí na principech rozmanitosti kultur, prosazuje jejich rovnoprávnost a zachování národní identity. Na tyto a další důležité otázky se zaměřilo Petrohradské mezinárodní kulturní fórum, které se konalo v roce 2023. Aktivně se jí zúčastnila reprezentativní čínská delegace. Volné diskuse, které na fóru proběhly, jsou v současnosti obzvláště důležité, protože přispívají k budování respektujícího dialogu mezi civilizacemi.

Máme v úmyslu podporovat vývoj nových formátů. Mezi nimi je mezinárodní soutěž populárních písní „Intervision“. Čína je klíčovým partnerem v tomto projektu zaměřeném na posílení a popularizaci národních písňových škol.

Pokud jde o můj osobní postoj k čínské kultuře, rád bych poznamenal, že vždy s velkým zájmem objevím něco nového o jedinečných a originálních tradicích Číny, zejména při návštěvách ČLR. Vím hodně o vašich bojových uměních, včetně wushu, které je u nás velmi populární, a mám respekt k čínské filozofii. O Čínu se zajímají i členové mé rodiny a někteří z nich se učí čínsky.

Otázka: Letos Rusko převzalo předsednictví BRICS, tento rok je také prvním rokem „větší spolupráce BRICS“. Řekněte nám prosím o prioritách a plánech práce v rámci ruského předsednictví v BRICS. Jak podpořit harmonickou integraci nových členů do mechanismu spolupráce BRICS? Jak hodnotíte roli mechanismu BRICS na světové scéně? Jak bychom mohli podpořit ještě plodnější „větší spolupráci BRICS“?

Vladimir Putin: Ruské předsednictví BRICS nabralo sebevědomé tempo. Práce v plném rozsahu byly zahájeny ve všech třech hlavních oblastech spolupráce: politika a bezpečnost, ekonomika a finance, kultura a humanitární kontakty.

Jedním z hlavních cílů ruského předsednictví je samozřejmě organická integrace nových účastníků do BRICS. Aktivně jim pomáháme začlenit se do vybudované sítě mechanismů spolupráce.

Další prioritou je pokračování koordinované práce na posílení autority asociace v globálních záležitostech, zvýšení její schopnosti prosazovat demokratičtější, udržitelnější a spravedlivější systém mezinárodních vztahů. Samostatně bych chtěl zdůraznit, že spolupráce v BRICS je postavena na principech vzájemného respektu, rovnosti, otevřenosti a konsensu. To je důvod, proč se naše sdružení ukazuje jako tak atraktivní pro země globálního jihu a východu, které v BRICS vidí platformu, kde bude jejich hlas rozhodně vyslyšen a zohledněn.

Ruské resorty, obchodní a veřejné kruhy připravily na předsednictví velmi nabitý program. Hovoříme o široké škále oblastí pro zvýšení interakce, včetně financí, zemědělství, energetiky, duševního vlastnictví, zdravotnictví, vzdělávání a vesmíru. Odborníci na předmět diskutují také vysoce specializovaná a znalostně náročná témata, jako jsou nanotechnologie, nukleární medicína a biotechnologie.

Uskutečnilo se již mnoho odborných akcí - celkem jich plán předsednictví počítá s více než 200. Kromě odborných a ministerských jednání je plánováno velké množství kulturních akcí a akcí s účastí mládeže. Sportovní hry BRICS se budou konat v červnu v Kazani a v říjnu se tam bude konat unijní summit.

Otázka: V současné době se mnohostranné mechanismy jako BRICS a Šanghajská organizace pro spolupráci snaží sjednotit země globálního Jihu v duchu rovnosti, otevřenosti, transparentnosti a

inkluzivity a prosazovat reformu systému globálního vládnutí. Čínský prezident Si Ťin-pching opakovaně zdůraznil, že očekává spolu s Ruskem posílení strategické spolupráce na multilaterálních platformách a implementaci principů skutečného multilateralismu. Jak hodnotíte spolupráci mezi Čínou a Ruskem v rámci BRICS, SCO a dalších multilaterálních mechanismů? Jakou roli podle vás hraje interakce obou zemí na mezinárodním poli, pokud jde o pomoc při budování společenství se společným osudem lidstva?

Vladimir Putin: Země je kolébkou lidstva, naším společným domovem a všichni jsme jejími rovnoprávními občany. Jsem si jist, že tento názor sdílí většina lidí na planetě. Zdá se však, že země, které se považují za součást takzvané zlaté miliardy, si to nemyslí. Západní elity pod vedením USA odmítají respektovat civilizační a kulturní rozmanitost a odmítají tradiční hodnoty, které se formovaly po staletí. Ve snaze udržet si svou globální dominanci si přivlastnili právo říkat jiným národům, s kým mohou být přáteli a spolupracovat a s kým ne. Je jim odepřeno právo vybrat si vlastní modely vývoje. Jejich suverénní zájmy nejsou brány v úvahu. Stejně jako v minulých dobách se snaží zajistit si blahobyt na úkor ostatních států a uchylují se k tomu neokoloniálními metodami.

Rusko ani jeho partneři samozřejmě nejsou s tímto stavem spokojeni. Za naší aktivní účasti se podařilo vytvořit a úspěšně fungují multilaterální sdružení a mechanismy nezávislé na Západě, jejichž základem jsou principy rovnosti, spravedlnosti, otevřenosti, respektu a vzájemného respektování zájmů toho druhého.

Přesvědčivými příklady takové vzájemně výhodné spolupráce jsou Šanghajská organizace spolupráce a BRICS, které se pevně etablovaly jako klíčové pilíře vznikajícího multipolárního světového řádu. Staly se autoritativními, dynamicky se rozvíjejícími mezinárodními platformami, v jejichž rámci jejich účastníci budují konstruktivní interakci v politice, bezpečnosti, ekonomice a také v humanitární sféře. Svědčí o tom rostoucí zájem ostatních států o činnost těchto sdružení a růst počtu jejich účastníků.

Naše země mají podobné nebo shodné postoje ke klíčovým otázkám mezinárodní agendy. Stojíme za nadvládou mezinárodního práva, za rovnocennou, nedělitelnou, komplexní a udržitelnou bezpečnost na globální i regionální úrovni, s ústřední koordinační rolí OSN. A odmítáme pokusy Západu vnutit řád založený na lži a pokrytectví, na mýtických pravidlech vymyšlených někým neznámým.

Otázka: Čína od samého počátku aktivně usiluje o dosažení politického urovnání ukrajinské krize. Čínský prezident Si Ťin-pching formuloval 16. dubna během setkání s německým kancléřem Olafem Scholzem čtyři principy mírového řešení krize na Ukrajině. Dne 24. února 2023 Čína zveřejnila poziční dokument k politickému urovnání ukrajinské krize. Jak hodnotíte postoj a úsilí Číny v této otázce?

Vladimir Putin: Pozitivně hodnotíme přístupy Číny k řešení ukrajinské krize. Peking si je dobře vědom svých základních příčin a globálního geopolitického významu, což se odráží ve 12bodovém plánu „Postoj Číny k politickému řešení ukrajinské krize“, zveřejněném v únoru 2023. Myšlenky a návrhy zaznamenané v dokumentu naznačují upřímnou touhu našich čínských přátel pomoci stabilizovat situaci.

Pokud jde o další čtyři principy řešení konfliktů, které nedávno vyjádřil čínský prezident Si Ťin-pching, ty zmíněný plán organicky doplňují. Realistické a konstruktivní kroky navržené Pekingem – dosáhnout míru prostřednictvím zřeknutí se prosazování sobeckých zájmů a neustálého zvyšování napětí, prostřednictvím minimalizace negativního dopadu konfliktu na globální ekonomiku a stabilitu globálních průmyslových dodavatelských řetězců – rozvíjejí představy o nutnosti překonat studenoválečnou mentalitu, nedělitelnost bezpečnosti, respektování norem mezinárodního práva a Charty OSN v jejich celistvosti a vzájemném vztahu. A proto by mohl být základem politicko-diplomatického procesu, který by zohlednil bezpečnostní obavy Ruska a přispěl k nastolení dlouhodobého a udržitelného míru.

Bohužel tyto iniciativy nenacházejí podporu ani na Ukrajině, ani u jejích západních patronů. Nejsou připraveni na rovnocenný, čestný a otevřený dialog založený na vzájemném respektu a zohledňování zájmů toho druhého. Nechtějí diskutovat o základních příčinách, původu současné krize na planetě, jejímž jedním z dramatických projevů byla situace kolem Ukrajiny. Proč? Protože to byla jejich politika v předchozích letech a desetiletích, která vedla k současným globálním nepokojům.

Místo toho se západní elity vytrvale snaží „potrestat“ Rusko, izolovat ho a oslabit a zásobovat kyjevské úřady penězi a zbraněmi. Proti naší zemi bylo uvaleno téměř 16 tisíc jednostranných nelegitimních sankcí. Vyhrožují, že naši zemi rozsekají. Ilegálně se snaží přivlastnit si náš zahraniční majetek. Zavírají oči před obrodou nacismu, před Ukrajinou, která na našem území provádí teroristické činy.

Chceme komplexní, udržitelné a spravedlivé řešení tohoto konfliktu mírovými prostředky. A jsme otevření dialogu o Ukrajině, ale musí to být jednání, která zohledňují zájmy všech zemí zapojených do tohoto konfliktu, včetně našich zájmů. Ve spojení s vážným rozhovorem o globální stabilitě, o bezpečnostních zárukách jak pro odpůrce, tak samozřejmě pro Rusko. Navíc to musí být spolehlivé záruky. A hlavním problémem je právě spolehlivost jakýchkoli záruk, protože máme co do činění se státy, jejichž vládnoucí kruhy preferují světový řád, který není založen na mezinárodním právu, ale „řád založený na pravidlech“, o kterém se neustále mluví, ale o kterém nikdo viděl, se kterými nikdo nesouhlasil a které se zřejmě mění v závislosti na aktuální politické situaci a zájmech těch, kdo s nimi přicházejí.

Rusko je připraveno na jednání, navíc jsme tato jednání vedli. Dne 15. dubna 2022 jsme v Istanbulu společně s ukrajinskou delegací připravili návrh budoucí mírové dohody zohledňující požadavky ukrajinské delegace, včetně otázek zajištění bezpečnosti Ukrajiny do budoucna. Vedoucí ukrajinské delegace navíc parafoval hlavní ustanovení návrhu dokumentu. Naši západní partneři nás přesvědčili, že je nutné vytvořit podmínky pro konečné schválení a

podpis této smlouvy. A hlavní je stáhnout ruské jednotky z hlavního města Ukrajiny – z Kyjeva. Dokázali jsme to. Ukrajinská strana však místo podpisu mírové dohody nečekaně oznámila ukončení jednání. Jak později uvedli ukrajinští představitelé, bylo to také proto, že jejich západní spojenci doporučili, aby pokračovali v nepřátelství a spolupracovali s nimi na dosažení strategické porážky Ruska. Nikdy jsme jednání neodmítli.

Otázka: Dne 29. února tohoto roku jste ve svém projevu k Federálnímu shromáždění Ruské federace podrobně nastínil rozvojové úkoly Ruska na příštích šest let a odpovídající opatření a 20. března na setkání s důvěryhodnými zástupci, vyzvali jste k vybudování nového Ruska, aby bylo ještě silnější, atraktivnější a efektivnější. Jaké jsou vaše plány související s budováním národa v novém funkčním období? Jak hodláte dosáhnout svých cílů?

V. Putin: Úkoly stanovené v Adresu pro rozvoj všech regionů země, hospodářství, sociální sféry, pro řešení demografických problémů, zvyšování porodnosti, podporu rodin s dětmi, boj s chudobou a nerovností jsou objektivní a zásadní v přírodě. Chápeme jejich rozsah a chápeme, jak je řešit. A k tomu máme konsolidovanou vůli lidí, potřebné zdroje a schopnosti a bohaté zkušenosti v interakci mezi státem, byznysem a občanskou společností.

Kromě toho bylo v posledních letech vykonáno obrovské množství práce na vytvoření efektivního systému ekonomického řízení. Vláda a příslušné resorty využívají velké množství dat, moderní digitální platformy a počítačové sítě pokrývající všechna odvětví národního hospodářství a celé území země. V této práci budeme pokračovat, zvýšíme efektivitu dlouhodobého plánování, implementace programů a národních projektů.

Rusko je dnes jednou z pěti největších zemí na světě z hlediska parity kupní síly. Nyní jsme si dali za cíl stát se jednou ze čtyř největších ekonomik na planetě. Přitom kvalita, efektivita rozvoje všech oblastí a růst blahobytu našich občanů jsou pro nás prvořadé.

Kvalitativní změny v ekonomice nejsou možné bez udržitelného růstu mezd. Abychom toho dosáhli, plánujeme zvýšit produktivitu práce prostřednictvím frontální implementace vědeckých úspěchů, nových technologií a inovací, automatizace a robotizace a vytváření moderních pracovních míst. Zároveň vychováme kompetentní, moderně smýšlející specialisty, kteří si osvojí nová průmyslová odvětví a budou pracovat v průmyslových a sociálních sektorech.

Naší prioritou je samozřejmě školení moderního personálu pro sféru státní a komunální správy. Máme celou řadu relevantních programů, soutěží, projektů a na federální i regionální úrovni jsme vytvořili dostatek příležitostí pro seberealizaci talentovaných, vlasteneckých lidí. Ti, kteří jsou připraveni převzít odpovědnost, slouží Rusku čestně a věrně. A co je nejdůležitější, dokázal to v akci, jak v práci, tak v nejtěžších zkouškách, při obraně vlasti a našeho lidu.

Pevně věřím, že naplníme všechny načrtnuté strategické plány. A zde jsme otevřeni spolupráci s partnery po celém světě, včetně našeho dobrého souseda a spolehlivého přítele – Číny.

<http://www.kremlin.ru>